

181101 Gedragsprotocol

Doel van het gedragsprotocol

Op CBS Sabina van Egmond verwachten we dat leerlingen, leerkrachten en ouders op een prettige manier met elkaar omgaan. Om gewenst gedrag te stimuleren, geven we het goede voorbeeld aan de leerlingen.

We streven naar een veilig en gezond schoolklimaat voor leerlingen, leerkrachten en ouders. Het is wenselijk, dat iedereen zich zo veilig voelt, dat hij/zij ongewenst gedrag meldt.

Om zichtbaar te maken dat we een veilige school willen zijn, is hier een duidelijke, inzichtelijke aanpak vooropgesteld in de vorm van dit gedragsprotocol. Hierin staat beschreven welke stappen er, bij overschrijding van de in dit protocol genoemde grenzen, genomen worden en wat er van leerlingen, leerkrachten en ouders/verzorgers wordt verwacht. Ook worden de omgangsregels en gedragsregels, waar de hele school zich aan houdt, duidelijk en helder beschreven. Dit protocol geeft de directie handvatten bij het omgaan met grensoverschrijdend gedrag. De directie vindt het belangrijk, dat de dialoog in situaties waarin sprake is van ongewenst gedrag, centraal blijft staan.

Dit protocol wordt onderschreven door de directie van de school, door alle leerkrachten en is door de MR goedgekeurd. Het gedragsprotocol sluit aan op het protocol "Toelating, schorsing en verwijdering leerlingen" van Christelijke Scholengroep De Waard.

Gewenst gedrag

Op CBS Sabina van Egmond wordt op de volgende manieren gewenst gedrag gestimuleerd (preventieve maatregelen):

- Om pesten en ongewenst gedrag te voorkomen zijn drie gouden gedragsafspraken zichtbaar in de hal opgehangen:
 - We zijn rustig in de school.
 - We zijn aardig voor elkaar.
 - We zijn zuinig op alle spullen.

Middels deze afspraken scheppen wij op "De Sabina" een veilig en gezond schoolklimaat waarin respect centraal staat.

- Elk jaar bepaalt een groep samen met de leerkracht een missie waar zij als groep aan willen werken. Vanuit deze missie worden door en met de kinderen enkele gedragsafspraken opgesteld, die zichtbaar in de lokalen opgehangen worden. Enkele voorbeelden van dit soort positief geformuleerde afspraken zijn:

- Wij accepteren elkaar.
- Wij luisteren naar elkaar.
- Wij spreken positief over elkaar.
- Wij helpen elkaar.
- Wij blijven van elkaars spullen af.
- Wij houden rekening met elkaar.
- Iedereen mag meedoen.
- Naar aanleiding van de gedragsafspraken kan gebruik gemaakt worden van het T-formulier. Hierop wordt inzichtelijk gemaakt welk gedrag er van de kinderen verwacht wordt. Leerkrachten voeren regie op de groepsvorming en op het nakomen van afspraken.
- In alle groepen wordt gewerkt volgens de RESPECT-aanpak van Klassenkracht. Bij deze aanpak ligt de nadruk op een positieve groepsvorming, waaruit een sociaal krachtig en veilig pedagogisch klimaat in de klas gerealiseerd wordt.
- Vooral in de eerste periode van het schooljaar worden veel SEO-lessen gegeven waarbij er op een positieve manier regie gevoerd wordt op de groepsvorming. In de periode tot aan de herfstvakantie vullen alle kinderen minimaal 2 keer een gevoelsthermometer in, zodat de leerkrachten goed inzicht hebben hoe de kinderen zich voelen binnen de groep.
- Eén keer per jaar maken de leerkrachten een sociogram van hun groep. Dit sociogram kan als hulpmiddel gebruikt worden bij het indelen van de groepjes in de klas. De buitengesloten kinderen kunnen op deze manier gesignaleerd worden.
- Opmerkelijke gebeurtenissen (positief en negatief) worden genoteerd in Parnassys, zodat er een duidelijke registratie is. Deze incidentenregistratie ondersteunt de directie en algemeen directeur bij het toepassen van het protocol "Toelating, schorsing en verwijdering leerlingen", zoals dit is opgesteld door Christelijke Scholengroep De Waard.
- Er is op de school een gedragspecialist werkzaam. Deze specialist kan een adviserende en begeleidende rol spelen als het gaat om ongewenst gedrag bij leerlingen.

Als er toch sprake is van ongewenst gedrag, kan gebruik gemaakt worden van onderstaande punten (curatieve maatregelen):

- Bij het oplossen van ruzies maken leerkrachten en leerlingen gebruik van de STORM-methode. Bij deze methode begeleidt de leerkracht de kinderen in het vinden naar de oplossing, de leerkracht draagt geen oplossingen aan en blijft buitenstaander bij het conflict. De stappen van deze methode hangen op veel plekken in de school, zodat kinderen hier makkelijk gebruik van kunnen maken.
- Als kinderen het moeilijk vinden om zich aan de afspraken te houden, kan dit een negatieve invloed hebben op het groepsvormingsproces. De leerkracht gaat dan gebruik maken van een stoplichtsysteem met knijpers. De kinderen die zich niet aan de afspraken houden gaan met hun knijper naar oranje en uiteindelijk naar rood. De leerkracht neemt passende maatregelen als de kinderen op de rode stip komen.
- Wanneer de orde in een groep flink verstoord is en waar negatief gedrag de norm geworden is, wordt gebruik gemaakt van het fichesysteem. Het uitgangspunt bij dit systeem is dat kinderen zich vriendelijk, veilig en verantwoordelijk gedragen en een positieve bijdrage leveren aan de groepsmissie. Als dit om wat voor reden niet lukt, krijgt een kind direct een time-out, waarin gereflecteerd wordt op zijn/haar gedrag.

Ongewenst gedrag

Onder ongewenst gedrag verstaan wij:

- Fysieke agressie en geweld zoals schoppen, slaan, gooien, (be)dreigen met gebaren, vernieling van materialen, stelen en vernieling van andermans eigendom etc.
- Verbale, schriftelijke (ook digitale) agressie zoals schelden, grof taalgebruik, (be)dreigen, negeren, buitensluiten, doodzwijgen etc.
- Discriminatie zoals uitschelden of buitensluiten om huidskleur, lichaamsgeur, geloof, overtuiging, afkomst, lichaamskenmerken, sekse, seksuele geaardheid etc.
- Seksuele intimidatie op een verbale (ook digitale) of fysieke wijze zoals het maken van seksueel getinte opmerkingen, iedere vorm van ongewenste toenadering, het tonen van intieme lichaamsdelen, het maken van obscene gebaren etc.

Afspraken bij ongewenst gedrag door leerlingen

Leerkrachten kunnen herhaaldelijk geconfronteerd worden met ongewenst gedrag van leerlingen en wel zodanig dat het onderwijsleerproces negatief wordt beïnvloed en de veiligheid van leerlingen en leerkrachten in het geding komt. Dit gaat ten koste van de effectieve leertijd, de leeropbrengsten en de sfeer in de groep.

De wijze waarop de leerkrachten omgaan met ongewenst gedrag van leerlingen staat hieronder beschreven. Een leerling doorloopt alle onderstaande fases van het gedragsprotocol. Indien een leerling fysiek geweld tegen een volwassene gebruikt, worden twee stappen uit het protocol overgeslagen. De afspraken/maatregelen uit de overgeslagen stappen, worden wel uitgevoerd.

De directie mag met gegronde redenen afwijken van termijnen en de te nemen stappen. De veiligheid van leerlingen en leerkrachten moet bij deze keuze centraal staan.

De leerkracht communiceert regelmatig met ouders over de voortgang en de fase waarin het kind zich bevindt. Alle communicatie wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Alarmfase:

De leerkracht spreekt de leerling aan op het (ongewenste) gedrag. Wanneer het ongewenste gedrag na maximaal twee waarschuwingen aanhoudt, moet een maatregel genomen worden. Bij voorkeur is dit een maatregel die in de groep uitgevoerd kan worden. Dit kan zijn: tafeltje apart zetten, extra werk, uitsluiten bij een groepsbeloning, nablijven. Eventueel is een korte time-out buiten de klas ook mogelijk. De leerling kan dan even tot zichzelf komen. Als het ongewenste gedrag tijdens het buitenspelen plaatsvindt, kan de leerling naar binnen gestuurd worden. Ouders worden op de hoogte gesteld van het ongewenste gedrag en de genomen maatregel. Tevens wordt hen verteld dat als deze maatregel niet effectief is, hun kind in stap 1 van het gedragsprotocol terecht kan komen.

Als een leerling eenmalig in de alarmfase komt hoeft er nog geen handelingsplan geschreven te worden. Deze leerlingen wordt veel structuur geboden, de afgesproken regels worden voor hen herhaald, er volgt een sanctie in verhouding met het storende gedrag etc. De leerkracht maakt wel een notitie van het incident in het dossier van de

leerling. We benaderen deze leerlingen positief. We keuren het gedrag van de leerling af, niet de leerling zelf.

Als een leerling een aantal maal in de alarmfase terechtkomt, het gedrag van deze leerling niet verbetert en/of de leerkracht inschat dat planmatig handelen noodzakelijk is om het ongewenste gedrag van de leerling weer in goede banen te kunnen leiden, worden de volgende maatregelen genomen:

- Er wordt een handelingsplan voor het gedrag geschreven door de leerkracht.
- Directie, IB-er en gedragsspecialist worden geïnformeerd.
- In het leerlingdossier wordt door de leerkracht een nauwkeurige registratie bijgehouden van alle gebeurtenissen met duidelijke datum.
- Ouders worden door de leerkracht op de hoogte gesteld van het gedragsprotocol en het dossier. Het gedragsprotocol gaat vanaf dit moment in werking, de leerling bevindt zich vanaf nu in stap één.

Als het gedrag van de leerling wel verbetert, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld.

Stap 1

De leerling en de ouders zijn op de hoogte van het in werking gestelde gedragsprotocol. Bij een nieuw voorval van ongewenst gedrag neemt de leerkracht één of meerdere van de maatregelen uit de alarmfase en voegt daar indien nodig één (of meerdere) van de volgende maatregelen aan toe.

De school binnengaan. Een leerling die door zijn gedrag bij binnenkomst in de school een bedreiging is voor andere leerlingen, gaat niet met de andere leerlingen tegelijk de school binnen. Zodra de bel gaat, gaat deze leerling naar de deur. Zodra de leerling binnengelaten wordt, gaat hij met de eigen leerkracht mee naar de klas. Hij loopt niet zelfstandig naar de groep.

De school uitgaan. Een leerling die door zijn gedrag bij het verlaten van de school een bedreiging is voor andere leerlingen, verlaat de school niet tegelijkertijd met de andere kinderen. Bij een pauze gaat de betreffende leerling pas naar buiten als de rest van de klas buiten is. Na schooltijd gaat deze leerling vijf minuten later dan de rest naar huis.

Bij afwezigheid van de leerkracht. Als de leerkracht het lokaal moet verlaten, gaat de leerling die door zijn gedrag een bedreiging vormt voor anderen leerlingen, met de leerkracht mee het lokaal uit. De leerling wacht op de aangewezen plek op de terugkeer van de leerkracht.

Activiteiten buiten school. De leerling die door zijn gedrag een bedreiging is voor andere leerlingen, loopt of fietst in de rij dichtbij de leerkracht. De leerkracht is in de kleedruimte aanwezig van de betreffende leerling. Indien noodzakelijk neemt deze leerling geen deel aan de betreffende les.

Er wordt een termijn van drie schoolweken gehanteerd, waarbinnen geen incident meer mag plaatsvinden. De directie mag met gegronde redenen afwijken van deze termijn en stelt in overleg met de leerkracht een andere termijn vast. Ouders worden hierover ingelicht. Als er binnen deze termijn geen incidenten plaatsvinden stopt het protocol. Als er na deze termijn van drie weken weer een incident plaatsvindt, dan wordt het protocol weer vanaf stap één gevolgd (de alarmfase wordt overgeslagen). Als er binnen één schooljaar voor de vierde keer met stap één begonnen moet worden, wordt er overlegd met de directie, gedragsspecialist en IB-er over de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Als er binnen de drie weken wel sprake is van een incident, wordt er afhankelijk van de zwaarte van dit incident, overlegd met leerkracht, gedragsspecialist en directie, of de leerling over moet gaan naar de volgende stap.

Stap 2

Het betreffende incident wordt nauwkeurig in het dossier beschreven door de leerkracht. Het betreffende incident wordt ook aan de directie, IB-er en gedragsspecialist gemeld. De leerkracht nodigt ouders op school uit. Bij dit gesprek is altijd directie/IB-er of gedragsspecialist aanwezig.

De situatie wordt duidelijk uitgelegd en de inhoud van het gedragsprotocol wordt besproken. Er wordt verteld, dat de leerling bij een volgend incident, één dagdeel uit de groep verwijderd zal worden.

In het gesprek wordt gesproken over onderliggende oorzaken voor het gedrag van de leerling en over de ondersteuningsbehoefte van deze leerling.

Na het gesprek schrijft de leerkracht een handelingsplan of kindplan waarbij deze hulpvraag centraal staat.

De leerkracht voert het handelingsplan of kindplan uit en neemt indien nodig ook één of meerdere van de eerder genoemde maatregelen. Als blijkt dat het handelingsplan of kindplan bij een tussenevaluatie na drie weken voldoende effect heeft gehad, gaat de leerling één stap terug in het protocol. Als het plan na zes weken positief wordt afgesloten, eindigt het gedragsprotocol.

Als het handelingsplan negatief wordt afgesloten, blijft de leerling in stap twee.

Als er binnen de drie weken wel sprake is van een incident, wordt er afhankelijk van de zwaarte van dit incident, overlegd met leerkracht, gedragsspecialist en directie, of de leerling over moet gaan naar de volgende stap.

Stap 3

Het betreffende incident wordt door de leerkracht nauwkeurig in het dossier beschreven. Het betreffende incident wordt ook aan de directie, IB-er en gedragsspecialist gemeld.

Ouders worden telefonisch door de leerkracht op de hoogte gesteld van het incident. De leerling wordt één dagdeel (met voldoende werk) in een andere groep geplaatst. Indien ouders het oneens zijn met de maatregel, zal de leerkracht hen doorverwijzen naar de directie. De directie stelt indien nodig de ouders van de andere leerlingen uit de klas op de hoogte. De vraag kan gesteld worden om opvallende zaken bij de leerkracht te melden, zonder dat er een negatieve sfeer van klikken ontstaat.

Als het handelingsplan of kindplan bij een tussenevaluatie na drie weken voldoende effect heeft, gaat de leerling één stap terug in het protocol. Als het plan na zes weken positief wordt afgesloten, gaat de leerling nog één stap terug in het protocol. Er wordt een nieuw handelingsplan of kindplan opgesteld voor de leerling.

Als het handelingsplan negatief wordt afgesloten, blijft het kind in stap drie.

Als er binnen de drie weken wel sprake is van een incident, wordt er afhankelijk van de zwaarte van dit incident, overlegd met leerkracht, gedragsspecialist en directie, of de leerling over moet gaan naar de volgende stap.

Stap 4

Het betreffende incident wordt door de leerkracht nauwkeurig in het dossier beschreven. Het incident wordt ook aan de directie, IB-er en gedragsspecialist gemeld.

De directie en leerkracht nodigen ouders en de betreffende leerling op school uit voor een tweede gesprek. In dit gesprek wordt de ontstane situatie, eerder genomen maatregelen en afspraken besproken en het ultimatum gesteld dat bij herhaling van ongewenst gedrag, de leerling bij het bestuur wordt voorgedragen voor schorsing. Hierbij zal het protocol "Toelating, schorsing en verwijdering leerlingen" van Christelijke Scholengroep De Waard worden toegepast. Dit protocol is op school ter inzage.

De directie beslist met de leerkracht, IB-er en de gedragspecialist of de leerling voor twee of meer dagdelen uit de groep wordt verwijderd.

In dit gesprek wordt ook gesproken over de inzet van School Maatschappelijk Werk of onderzoek/hulp door externe instanties. Indien hiertoe wordt besloten, kan het doorlopen van de stappen uit het gedragsprotocol, worden onderbroken of aangepast, tenzij door de incidenten de veiligheid van andere leerlingen in gevaar wordt gebracht. Na het gesprek schrijft de leerkracht opnieuw een handelingsplan of kindplan waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling centraal staat.

Als het handelingsplan of kindplan bij een tussenevaluatie na drie weken voldoende effect heeft, gaat het kind één stap terug in het protocol. Als het plan na zes weken positief wordt afgesloten, gaat de leerling nog één stap terug in het protocol. Er wordt vervolgens een nieuw handelingsplan of kindplan opgesteld voor de leerling.

Als het handelingsplan negatief wordt afgesloten, blijft het kind in stap 4.

Als er binnen de drie weken wel sprake is van een incident, wordt er afhankelijk van de zwaarte van dit incident, overlegd met leerkracht, gedragspecialist en directie, of de leerling over moet gaan naar de volgende stap.

Stap 5

Na een nieuw incident wordt de leerling voor schorsing voorgedragen bij het bestuur. Het protocol "Toelating, schorsing en verwijdering leerlingen" wordt toegepast. De ouders en de leerling worden hiervan op de hoogte gesteld. De MR wordt ook geïnformeerd.

In afwachting van het besluit van het College van Bestuur, kan de leerling twee of meer dagdelen uit de groep verwijderd worden.

Na de schorsing bepaalt de directie, in overleg met het College van Bestuur van de Scholengroep De Waard, de voorwaarden waaronder de leerling weer terug mag keren in de eigen klas. Er wordt ook bepaald in welke stap van het gedragsprotocol deze leerling zich op dat moment bevindt en wanneer er eventueel gesproken gaat worden over verwijdering van de leerling van de school.

Afspraken bij ongewenst gedrag door leerkrachten

Stap 1

In het geval van fysieke agressie (slaan, schoppen, knijpen etc.), verbale agressie (uitschelden, grof taalgebruik, bedreigen, etc.) en discriminatie wordt dit gedrag door de ouders van de leerling besproken met de betreffende leerkracht. Directie is bij dit gesprek aanwezig, of wordt nadien ingelicht door de ouders van de leerling. Er wordt melding gemaakt van het gedrag in het dossier van de leerkracht. Indien dit wenselijk is, kan de vertrouwenspersoon van de school ingeschakeld worden.

Stap 2

Na een tweede incident spreekt de directie de betreffende leerkracht aan op zijn of haar gedrag. In het dossier van de leerkracht wordt een notitie gemaakt over het incident en

er wordt een gespreksverslag toegevoegd. Er wordt besproken, dat bij een volgend incident er een melding gemaakt zal worden bij het College van Bestuur van Christelijke Scholengroep De Waard.

Stap 3

Indien een nieuw incident plaatsvindt, doet de directie melding bij het College van Bestuur van Christelijke Scholengroep De Waard. Er zullen passende maatregelen genomen worden in de vorm van schorsing, overplaatsing, verwijdering of ontslag.

Seksuele intimidatie

In geval van iedere vorm van toenadering of seksueel gedrag, dat door het slachtoffer als ongewenst wordt ervaren, vindt direct melding bij het College van Bestuur van Christelijke Scholengroep De Waard plaats. Alle partijen zullen gehoord worden en er zal nauwkeurig onderzocht worden welke partij de waarheid spreekt. In zeer ernstige gevallen wordt de politie direct ingeschakeld. Het College van Bestuur zal, indien nodig, passende maatregelen nemen in de vorm van schorsing, overplaatsing, verwijdering of ontslag.

Afspraken bij ongewenst gedrag door ouders

Dit onderdeel van het gedragsprotocol is een aanvulling op bijlage 1 van het Sociaal Veiligheidsplan van Christelijke Scholengroep De Waard.

Ongewenst gedrag van een ouder wordt altijd met directie en IB-er besproken. Het incident met betrekking tot het ongewenste gedrag wordt in het dossier van de betrokken leerling(en) beschreven. De vertrouwenspersoon van de school kan een bemiddelende of adviserende rol spelen bij de gesprekken over het ongewenste gedrag van ouders.

Bij ongewenst gedrag van ouders ten opzichte van leerlingen, collega's of andere ouders worden de volgende stappen gevolgd:

Stap 1

De leerkracht geeft duidelijk aan dat het gedrag van de ouder ongewenst is en niet geaccepteerd wordt. Er wordt direct een (nieuwe) afspraak gemaakt voor een gesprek op korte termijn. De ouder moet de school op dat moment verlaten.

Stap 2

Indien de ouder de school niet wil verlaten, geeft de leerkracht aan dat het gesprek voortgezet zal worden met een directielid erbij. De leerkracht loopt (met of zonder de ouder) naar een directielid toe. Als er niemand van de directie aanwezig is, wordt een andere collega om hulp gevraagd.

Stap 3

Het directielid en de leerkracht proberen zo snel mogelijk de ouder weer rustig te krijgen. Er wordt een afspraak gemaakt voor een gesprek en de ouder verlaat de school.

Stap 4

Als de ouder niet rustig wordt en de school niet wil verlaten, wordt de politie gebeld. Afhankelijk van de ernst van de situatie wordt aangifte gedaan bij de politie. De directeur informeert het College van Bestuur van Christelijke Scholengroep De Waard over het incident.

Seksuele intimidatie

In geval van iedere vorm van toenadering of seksueel gedrag van een ouder, dat door het slachtoffer als ongewenst wordt ervaren, vindt direct melding bij het College van Bestuur van Christelijke Scholengroep De Waard plaats. Alle partijen zullen gehoord worden en er zal nauwkeurig onderzocht worden welke partij de waarheid spreekt. In ernstige gevallen wordt aangifte gedaan bij de politie.